

محمدرضا فرقدان

بررسی روندهای مس در دنیا

آبان ۱۴۰۴ / اکتبر ۲۰۲۵

تهیه شده در:

واحد تحلیل شرکت سرمایه گذاری آتیه اندیشان مس

Atiehmes.com

تحلیل افزایش شکاف بین عرضه و تقاضا در بازار مس

بازار جهانی مس در حال تجربه یک عدم تعادل بحرانی بین عرضه و تقاضا است که احتمال می‌رود این وضعیت در سال ۲۰۲۵ و پس از آن تشدید شود. مس، که نقش فزاینده‌ای در زیرساخت‌های انرژی تجدیدپذیر، خودروهای برقی و فناوری‌های دیجیتال ایفا می‌کند، شاهد افزایش تقاضا است، در حالی که عرضه با محدودیت‌های قابل توجهی روبه‌روست. این شکاف فزاینده باعث افزایش قیمت‌های مس به سطوح نزدیک به رکوردها شده و فشار اضافی به صنایعی که به این فلز ضروری وابسته هستند وارد کرده است.

تحولات اخیر بازار

آخرین تحولات بازار نشان می‌دهند که در سپتامبر ۲۰۲۵، مس بزرگ‌ترین افزایش هفتگی خود در سه ماه اخیر را ثبت کرد و به میزان ۵ درصد افزایش یافت و به قیمت ۱۰،۷۰۰ دلار برای هر تن در بورس فلزات لندن رسید. تحلیلگران صنعت این تحرکات قیمتی را به‌عنوان نشانه‌ای از فشردگی بازار تفسیر می‌کنند که احتمالاً تا سال ۲۰۲۶ ادامه خواهد یافت.

چالش‌های عملیاتی و محدودیت‌های عرضه

تولیدکنندگان مس در سراسر جهان با چالش‌های قابل توجهی روبه‌رو هستند که محدودیت‌هایی در توانایی افزایش تولید ایجاد کرده‌اند:

- زیرساخت‌های قدیمی در معادن معتبر نیاز به نگهداری مکرر دارند.
- منابع آبی در بسیاری از مناطق کلیدی معدنی محدود شده است.
- افزایش هزینه‌های تولید باعث کاهش قابلیت اقتصادی ذخایر با عیار پایین شده است.

کمبود ظرفیت برای تأمین تقاضای جهانی

صنعت مس در حال حاضر با کمبود سرمایه‌گذاری در پروژه‌های جدید مواجه است. این کمبود سرمایه‌گذاری به‌ویژه در پروژه‌های معدن جدید باعث ایجاد فاصله در تأمین منابع برای پاسخگویی به افزایش تقاضا شده است. پیش‌بینی می‌شود که حتی با قیمت‌های بالاتر، عرضه جدید مس به سرعت وارد بازار نخواهد شد.

تأثیر تقاضای جهانی بر بازار

همزمان با محدودیت‌های عرضه، تقاضا برای مس به‌ویژه در صنایع انرژی تجدیدپذیر و حمل‌ونقل (به‌ویژه خودروهای برقی) رشد قابل توجهی داشته است:

- تولید خودروهای برقی نیاز به مس بیشتری در سیستم‌های باتری، الکترونیک قدرت و موتورهای الکتریکی دارد.
- صنعت انرژی تجدیدپذیر، از جمله بادی و خورشیدی، برای ساخت و نگهداری سیستم‌های خود به مقدار زیادی مس نیاز دارد.

چشم‌انداز آینده بازار مس

با توجه به روندهای کنونی و محدودیت‌های عرضه، پیش‌بینی می‌شود که قیمت‌های مس همچنان بالا باقی بمانند. افزایش تقاضا از سوی بخش‌های مختلف، از جمله حمل‌ونقل الکتریکی و انرژی تجدیدپذیر، فشار بیشتری به بازار وارد خواهد کرد.

تحلیل وضعیت بازار مس بر اساس گزارش TradingEconomics

قیمت آتی مس برای اولین بار در دو ماه اخیر از مرز ۴.۸۵ دلار برای هر پوند عبور کرد و به بالاترین سطح خود رسید. این افزایش قیمت بیشتر به دلیل محدودیت‌های عرضه جهانی و تأثیر آن بر بازار، در حالی که تقاضای صنعتی هنوز کند است، اتفاق افتاد.

عوامل مؤثر در افزایش قیمت مس:

کاهش تولید در شیلی: گزارش‌ها نشان دادند که تولید مس در شیلی در ماه آگوست به میزان نزدیک به ۱۰ درصد کاهش یافته که این کاهش بیشترین افت سالانه از ۲۰۲۳ بوده است. این افت شدید ناشی از زلزله‌ای در اواخر ماه جولای بود که باعث شد شرکت دولتی کودلکو فعالیت‌های معدنکاری و ذوب در سایت ال تینته را متوقف کند.

ریسک‌های عرضه پس از حادثه در معدن گراسبرگ اندونزی: پس از وقوع زمین‌لغزش در معدن گراسبرگ اندونزی که به‌طور تقریبی ۳ درصد از عرضه جهانی مس را از مدار خارج کرد، این ریسک‌های عرضه تشدید شد. پیش‌بینی می‌شود که این معدن تا اوایل ۲۰۲۷ به ظرفیت کامل تولید بازنگردد. به دنبال این حادثه، شرکت فری پورت مک‌مورن پیش‌بینی‌های فروش خود برای سال ۲۰۲۶ را به میزان ۳۵ درصد کاهش داده است.

محدودیت‌های تولید در چین: در کنار کاهش عرضه، محدودیت‌هایی که دولت چین برای کاهش رقابت اضافی و ظرفیت‌های صنعتی بیش از حد اعمال کرده است، به‌طور مستقیم بر رشد تولید مس تصفیه‌شده تأثیر گذاشته است. مقامات چینی پیش‌بینی کرده‌اند که رشد تولید مس در سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ به‌طور متوسط تنها ۱.۵ درصد خواهد بود که بسیار کمتر از هدف قبلی ۵ درصد است.

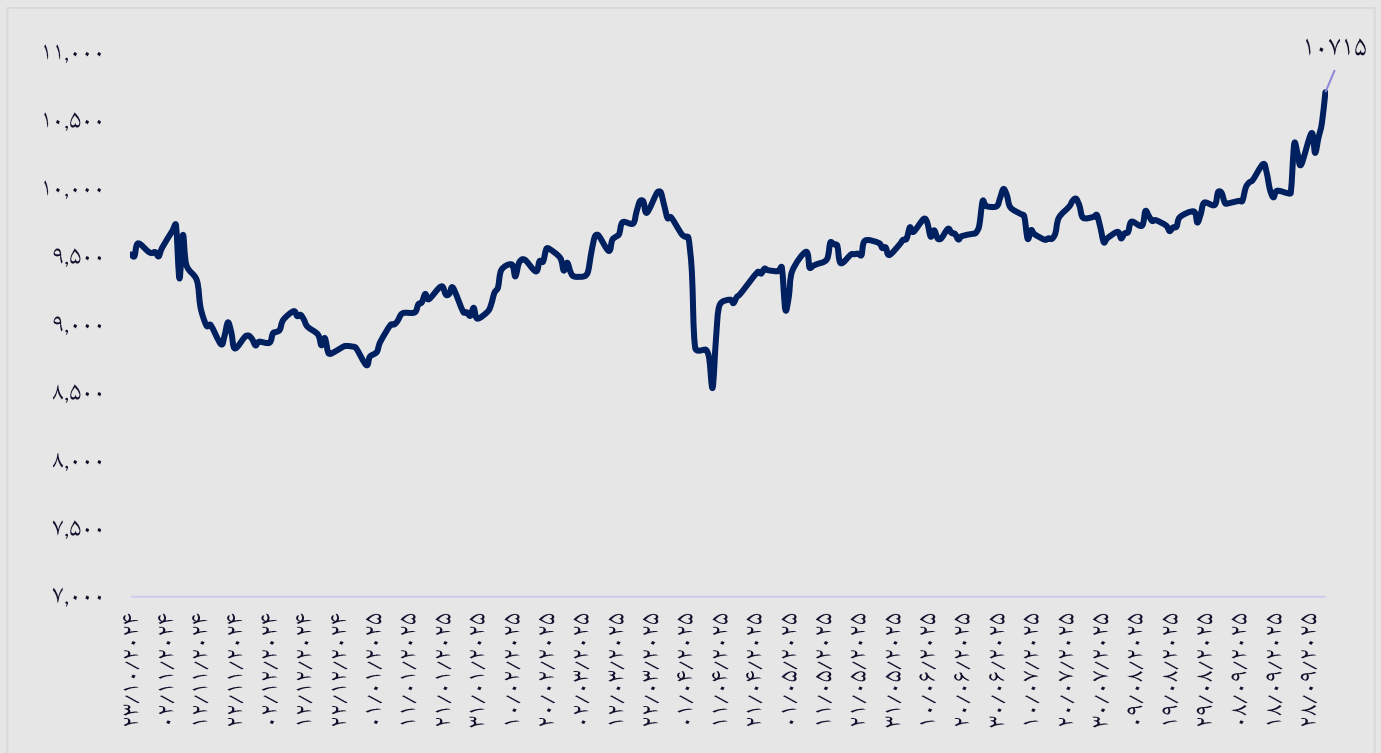
این عوامل در کنار هم باعث افزایش نگرانی‌ها در خصوص عرضه و تداوم فشار بر قیمت مس در بازار جهانی شده است. پیش‌بینی می‌شود که با ادامه روند کنونی، محدودیت‌های عرضه و رشد محدود تقاضا، قیمت‌ها همچنان در سطوح بالایی باقی بمانند.

ذخایر مس و قیمت جهانی

بر اساس میانگین تخمین‌های ارائه شده، تصور می‌شود که ذخایر تضمین‌شده چین در هفت ماه اول سال ۲۰۲۵ در مقایسه با سطح پایان سال ۲۰۲۴، حدود ۶۲,۰۰۰ تن افزایش یافته باشد.

تا پایان ژوئیه ۲۰۲۵، موجودی مس در بورس‌های اصلی فلزات (LME، COMEX، SHFE) در مجموع ۴۹۳,۶۱۰ تن بود که نسبت به موجودی در پایان دسامبر ۲۰۲۴، ۶۳,۳۸۳ تن (۱۴.۷٪+) افزایش را نشان می‌دهد. موجودی در LME کاهش (۱۱۲,۴۷۵) تن و در SHFE افزایش (۵,۵۷۶) تن و COMEX افزایش (۱۷۰,۲۸۱) تن داشته است.

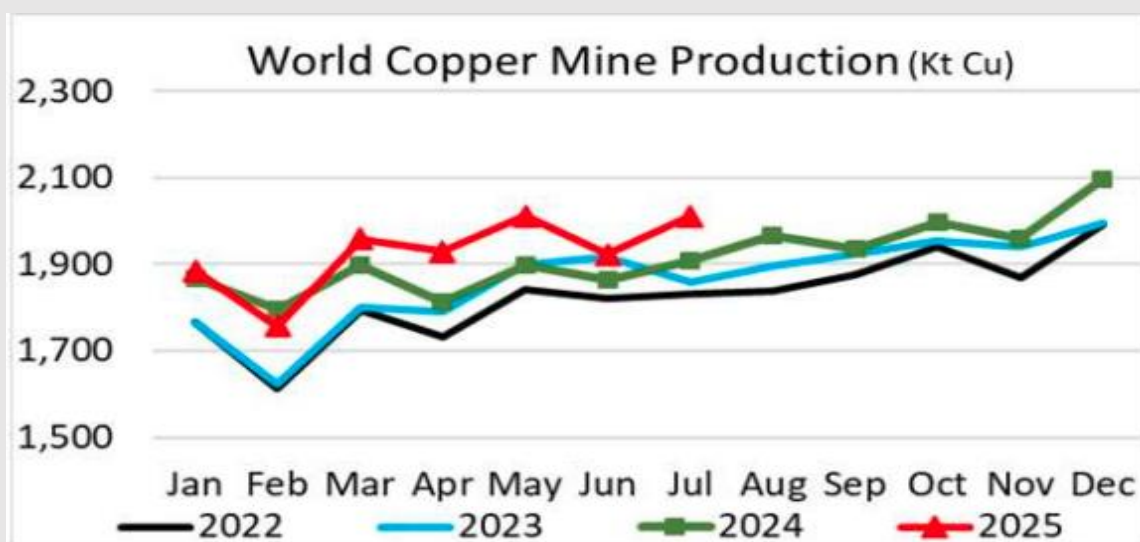
میانگین قیمت نقدی LME برای ماه اوت ۹,۶۴۵ دلار آمریکا در هر تن بود که نسبت به میانگین ۹,۷۷۸ دلار آمریکا در ماه ژوئیه ۱.۴ درصد کاهش یافته است. بالاترین و پایین‌ترین قیمت مس در سال ۲۰۲۵ به ترتیب ۱۰,۱۲۰ دلار آمریکا در هر تن (در ۳ ژوئیه) و ۸,۵۳۹ دلار آمریکا در هر تن (در ۹ آوریل) بود و میانگین سالانه ۹,۵۳۷ دلار آمریکا در هر تن است (۴.۳ درصد بالاتر از میانگین سالانه ۲۰۲۴).

افزایش تولید معادن مس جهان در هفت ماه اول ۲۰۲۵

بر اساس جدیدترین گزارش گروه مطالعات بین‌المللی مس (ICSG) در سپتامبر ۲۰۲۵، تولید معادن مس جهان در هفت ماه اول سال ۲۰۲۵ حدود ۳.۴ درصد افزایش یافته است. عمده دلیل تولید معادن مس جهان ناشی از افزایش ظرفیت تولید و همچنین بهبود تولید در تعدادی از معادن فعال می‌باشد. براساس داده‌های اولیه، تولید در شیلی ۲.۳ درصد افزایش یافت که این افزایش به دلیل افزایش تولید در معادن اسکوندیدا، سنتینلا، ماتوس کاپر و کودلکو بود که موفق به جبران کاهش تولید در معادن کولاهواسی، لوس پلامبرس شدند.

در کشور پرو، تولید معادن مس نسبت به سال گذشته ۳.۳ درصد افزایش یافت که عمدتاً به دلیل افزایش قابل توجه در معادن لاس بامباس و توروموچو بود که توانستند کاهش تولید معادن آتامینا و آنتاپاکای را جبران کنند. داده‌های اولیه نشان می‌دهد که تولید در جمهوری دموکراتیک کنگو حدود ۱۱.۸ درصد رشد داشته است که عمدتاً در نتیجه گسترش معادن کاموا (کنسانتره) و تنکه/کیسانفو (SX-EW) بوده است. تولید کنسانتره مس مغولستان در نتیجه افزایش ظرفیت پروژه **Oyu Tolgoi UG**، ۳۴ درصد افزایش داشت. تولید در اندونزی به دلیل کاهش تولید در معدن گراسبرگ که عمدتاً به دلیل پروژه تعمیر و نگهداری برنامه‌ریزی شده بود، ۳۲ درصد کاهش یافت.

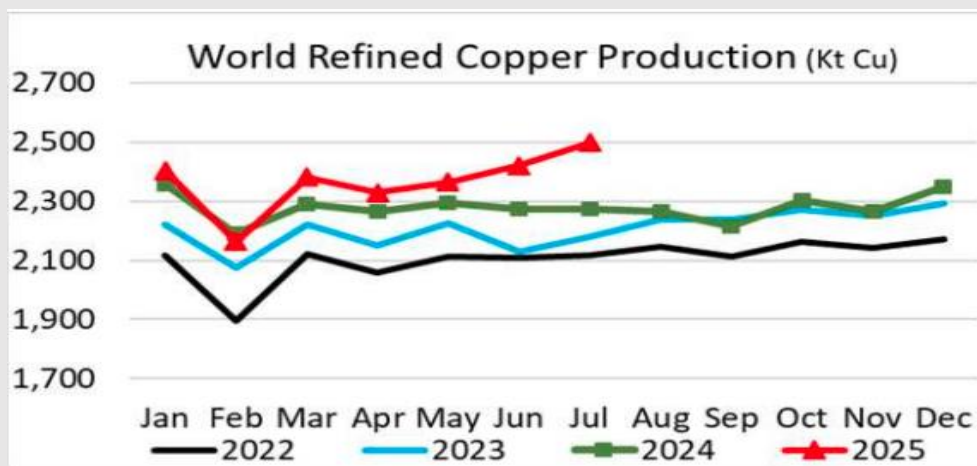

افزایش ۳.۹ درصدی تولید مس تصفیه‌شده جهان در هفت ماه اول سال ۲۰۲۵

داده‌های اولیه نشان می‌دهد که تولید مس تصفیه‌شده جهان در هفت ماه اول سال ۲۰۲۵ حدود ۳.۹ درصد رشد داشته است. بر اساس گزارش گروه مطالعات بین‌المللی مس (ICSG)، تخمین زده می‌شود که تولید در چین و جمهوری دموکراتیک کنگو، که در حال حاضر حدود ۵۷٪ از تولید جهانی را تشکیل می‌دهند، در مجموع ۸.۲٪ افزایش یافته باشد. همچنین تولید مس تصفیه شده جهان به استثنای این دو کشور حدود ۰.۵٪ افزایش داشته است. تولید مس تصفیه شده در هند به دلیل بهبود نرخ ظرفیت عملیاتی ۲۵ درصد افزایش یافت. همچنین پالایشگاه امان اندونزی در اواخر مارس ۲۰۲۵ راه‌اندازی شد و تولید کاتد خود را آغاز کرد.

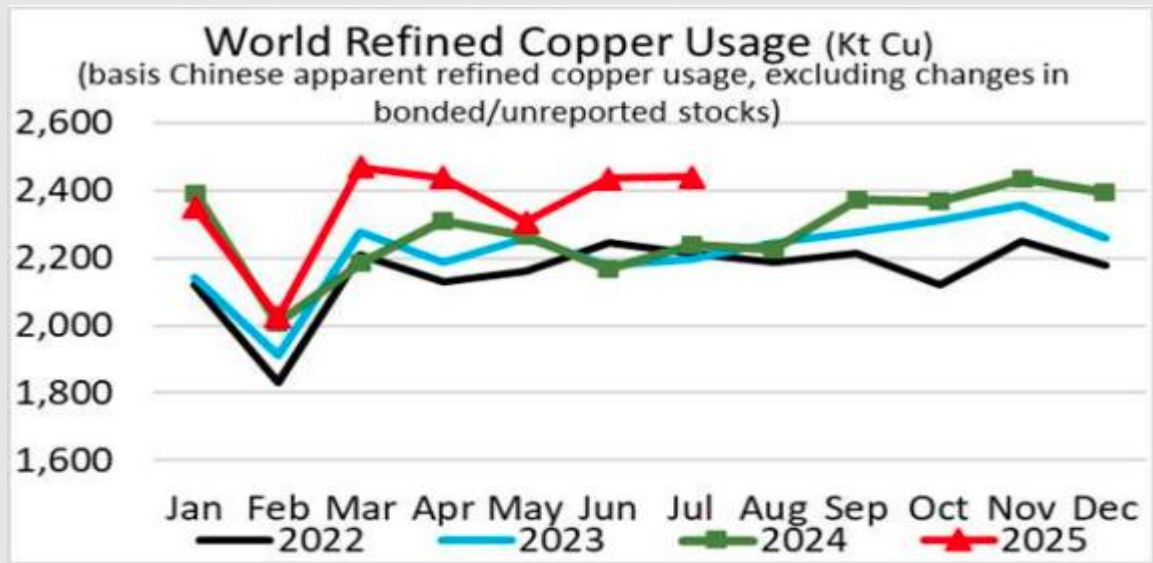
تولید مس تصفیه‌شده شیلی به دلیل تعطیلی کارخانه ذوب ناشی از تعمیر و نگهداری، ۸.۶ درصد کاهش یافت. با توجه به آمار منتشر شده تولید در آسیا (به جز چین) حدود ۳.۴ درصد کاهش یافته است که عمدتاً به دلیل کاهش تولید در ژاپن و فیلیپین است. تولید در ژاپن به دلیل تعطیلی‌های تعمیر و نگهداری ۸.۳ درصد و در فیلیپین به دلیل تعطیلی پالایشگاه پاسار ۵۷ درصد کاهش یافته است.

داده‌های اولیه نشان می‌دهد که مصرف ظاهری مس تصفیه‌شده جهان در هفت ماه اول سال ۲۰۲۵ حدود ۵.۹ درصد افزایش یافته است.

براساس آمار منتشر شده تخمین زده می‌شود که تقاضای ظاهری چین حدود ۸.۹ درصد رشد داشته باشد. با این وجود واردات خالص مس تصفیه‌شده چین ۳ درصد کاهش یافت در حالی که صادرات مس ۱۵ درصد افزایش یافت. سهم چین از کل مصرف مس تصفیه شده جهان در حال حاضر حدود ۵۸ درصد است.

مصرف جهانی مس تصفیه‌شده به جز چین حدود ۲ درصد افزایش یافته است که افزایش مصرف در تعدادی از کشورهای آسیایی و خاورمیانه و شمال آفریقا، تقاضای ضعیف در اتحادیه اروپا، ژاپن و ایالات متحده را جبران کرده است.

در طول هفت ماه اول سال ۲۰۲۵، تراز مس تصفیه‌شده جهان، بر اساس مصرف ظاهری چین (به استثنای تغییرات در ذخایر گزارش‌نشده)، مازاد اولیه حدود ۱۰۱,۰۰۰ تن را نشان می‌دهد. این در حالی است که در مدت مشابه سال ۲۰۲۴ مازاد بازار حدود ۴۰۱,۰۰۰ تن بوده است.

روند مصرف و عرضه مس تصفیه شده در جهان

سال	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۵	ژانویه-ژوئیه ۲۰۲۵	آوریل ۲۰۲۵	مه ۲۰۲۵	ژوئن ۲۰۲۵	ژوئیه ۲۰۲۵
تولید معادن مس جهان (SX-EW کنسانتره و)	۲۱,۲۲۳	۲۱,۹۱۰	۲۲,۳۶۸	۲۲,۹۸۷	۲۳,۱۰۹	۱۳,۴۷۷	۱,۹۳۰	۲,۰۱۱	۱,۹۲۲	۲,۰۱۲
ظرفیت معادن مس جهان	۲۵,۹۴۲	۲۶,۴۶۳	۲۷,۳۸۷	۲۸,۳۶۱	۲۸,۳۶۲	۱۶,۹۶۰	۲,۴۰۰	۲,۴۸۷	۲,۴۱۴	۲,۵۰۱
نرخ بهره‌برداری از ظرفیت (%) معدن	۸۱.۸	۸۲.۸	۸۱.۷	۸۱.۱	۷۹.۶	۷۹.۵	۸۰.۴	۸۰.۹	۷۹.۶	۸۰.۵
تولید مس تصفیه‌شده اولیه	۲۰,۷۵۰	۲۱,۱۱۸	۲۲,۰۱۲	۲۲,۶۵۷	۲۳,۱۲۸	۱۳,۷۰۲	۱,۹۳۵	۱,۹۵۵	۱,۹۹۱	۲,۰۵۴
تولید مس تصفیه‌شده ثانویه	۴,۱۴۹	۴,۱۵۳	۴,۴۸۹	۴,۶۸۸	۴,۷۱۶	۲,۸۶۳	۳۹۵	۴۱۱	۴۳۱	۴۴۳
تولید مس تصفیه‌شده جهان (اولیه و ثانویه)	۲۴,۸۹۹	۲۵,۲۷۱	۲۶,۵۰۱	۲۷,۳۴۴	۲۷,۳۴۴	۱۶,۵۶۵	۲,۳۳۰	۲,۳۶۵	۲,۴۲۱	۲,۴۹۸
ظرفیت پالایش مس جهان	۳۰,۵۰۲	۳۱,۱۳۷	۳۱,۸۵۱	۳۲,۶۰۱	۳۲,۶۰۱	۱۸,۷۲۸	۲۰,۲۹۵	۲,۸۱۳	۲,۹۸۸	۲,۹۱۰
مصرف مس تصفیه‌شده جهان	۲۵,۲۵۹	۲۵,۸۵۷	۲۶,۶۰۴	۲۷,۳۲۴	۲۷,۳۲۴	۱۶,۴۶۴	۲,۴۳۸	۲,۳۰۷	۲,۴۳۶	۲,۴۴۱
موجودی مس تصفیه‌شده جهان در پایان دوره	۱,۲۱۰	۱,۲۵۸	۱,۲۱۵	۱,۳۹۹	۱,۳۹۹	۱,۳۷۱	۱,۳۷۳	۱,۳۵۴	۱,۳۰۸	۱,۳۷۱
تغییر موجودی دوره	-۲۶	۴۸	-۴۳	۱۸۴	۳۰۸	-۲۸	-۱۲۵	-۲۰	-۴۶	۶۳
تراز مس تصفیه‌شده	-۳۵۹	-۵۸۶	-۱۰۳	۲۰	۴۰۱	۱۰۱	-۱۰۸	-۵۸	-۱۴۷	۵۷

منبع: ICSG.org

معاملات شرکت ملی صنایع مس ایران در بورس کالا

در هفته منتهی به ۲۵ آبان ماه ۱۴۰۴، ۳۰۰۰ تن کاتد شرکت ملی صنایع مس ایران در بورس کالا عرضه شد که با تقاضای ۴،۴۰۰ تنی همراه بود در نهایت با نرخ ۱۰،۷۱۳،۷۱۳ ریال به ارزش ۳۲،۱۴۱ میلیارد ریال در قرارداد سلف معامله شد. در نمودار زیر آمار معاملات بورس کالا کاتد مس از ابتدای سال جاری مشاهده می‌شود.

